

Biološke invazije v strukturiranih populacijah

Barbara Boldin

Fakulteta za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije
Univerza na Primorskem

Matematični raziskovalni seminar
4. oktober 2010

Motivacija

Vprašanje: Denimo, da se v obstoječem ekosistemu pojavi nova populacija. Kdaj bo invazija uspešna?

Motivacija

Vprašanje: Denimo, da se v obstoječem ekosistemu pojavi nova populacija. Kdaj bo invazija uspešna?

Primeri invazij:

- *Ekologija:* nova populacija pleni obstoječe populacije, tekmuje za skupne vire, itd.

Motivacija

Vprašanje: Denimo, da se v obstoječem ekosistemu pojavi nova populacija. Kdaj bo invazija uspešna?

Primeri invazij:

- *Ekologija:* nova populacija pleni obstoječe populacije, tekmuje za skupne vire, itd.
- *Epidemiologija:* v populaciji se pojavi patogen organizem (virus, bakterija, itd).

Motivacija

Vprašanje: Denimo, da se v obstoječem ekosistemu pojavi nova populacija. Kdaj bo invazija uspešna?

Primeri invazij:

- *Ekologija:* nova populacija pleni obstoječe populacije, tekmuje za skupne vire, itd.
- *Epidemiologija:* v populaciji se pojavi patogen organizem (virus, bakterija, itd).
- *Evolucija:* nov fenotip se pojavi v populaciji z danimi fenotipi (recimo: nov sev virusa, ki se od obstoječih razlikuje po svoji virulentnosti)

Za deterministične procese lahko odgovor v obliki *osnovnega reprodukcijskega razmerja* \mathcal{R}_0 podamo takole:

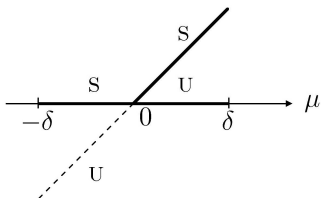
- Če je $\mathcal{R}_0 > 1$ je invazija uspešna ,
- Če je $\mathcal{R}_0 < 1$ invazija ni uspešna,

Za deterministične procese lahko odgovor v obliki *osnovnega reprodukcijskega razmerja* \mathcal{R}_0 podamo takole:

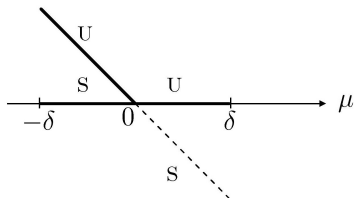
- Če je $\mathcal{R}_0 > 1$ je invazija uspešna ,
- Če je $\mathcal{R}_0 < 1$ invazija ni uspešna,
- Pri $\mathcal{R}_0 = 1$ se zgodi **transkrična bifurkacija**.

Za deterministične procese lahko odgovor v obliki *osnovnega reprodukcijskega razmerja* \mathcal{R}_0 podamo takole:

- Če je $\mathcal{R}_0 > 1$ je invazija uspešna ,
- Če je $\mathcal{R}_0 < 1$ invazija ni uspešna,
- Pri $\mathcal{R}_0 = 1$ se zgodi **transkritična bifurkacija**.



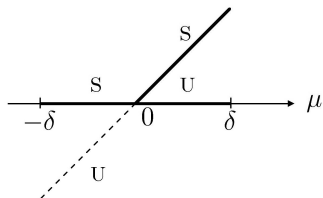
(i) superkritična



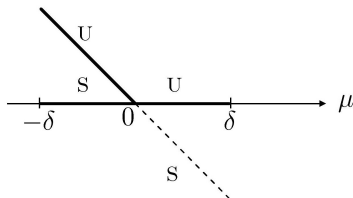
(ii) subkritična

Za deterministične procese lahko odgovor v obliki *osnovnega reprodukcijskega razmerja* \mathcal{R}_0 podamo takole:

- Če je $\mathcal{R}_0 > 1$ je invazija uspešna ,
- Če je $\mathcal{R}_0 < 1$ invazija ni uspešna,
- Pri $\mathcal{R}_0 = 1$ se zgodi **transkritična bifurkacija**.



(i) superkritična



(ii) subkritična

Cilj: Predstaviti formulo za določanje smeri bifurkacije.

Oris predavanja

- Definicija in izračun \mathcal{R}_0 za strukturirane populacije. Kakšne strukturirane populacije imamo v mislih in kakšen je matematičen opis biološkega procesa?
- Populacijski modeli v zveznem času
(Za populacijske modele z diskretno časovno skalo glej:
B.Boldin: Introducing a population into a steady community: the critical case, the centre manifold and the direction of bifurcation. SIAM J. Appl. Math., 2006))
- Primer: Model selektivnega plenjenja v strukturirani populaciji plena
(povzet po
"A. De Roos, L. Persson, H.R. Thieme: **Emergent Allee effects in top predators feeding on structured prey populations**, Proc. R. Soc. Lond. B 270 (2003)"

Osnovno reprodukcijsko razmerje

$\mathcal{R}_0 =$ pričakovano število potomcev 'povprečnega' predstavnika populacije.

Osnovno reprodukcijsko razmerje

\mathcal{R}_0 = pričakovano število potomcev 'povprečnega' predstavnika populacije.

Če je množica i -stanj končna, $\{1, 2, \dots, k\}$, določimo

\mathcal{R}_{ij} = pričakovano število potomcev z i -stanjem ob rojstvu i ,
ki jih 'rodi' posameznik z i -stanjem ob rojstvu j .

Osnovno reprodukcijsko razmerje

\mathcal{R}_0 = pričakovano število potomcev 'povprečnega' predstavnika populacije.

Če je množica i -stanj končna, $\{1, 2, \dots, k\}$, določimo

\mathcal{R}_{ij} = pričakovano število potomcev z i -stanjem ob rojstvu i ,
ki jih 'rodi' posameznik z i -stanjem ob rojstvu j .

Kako pravilno povprečiti števila \mathcal{R}_{ij} ?

Diekmann et.al. (1990): \mathcal{R}_0 je dominantna lastna vrednost nenegativne matrike $[R_{ij}]$. Če je $\vec{v} = (v_1, \dots, v_k)$ dominantni lastni vektor, potem normirani lastni vektor

$$\frac{\vec{v}}{\sum_{i=1}^k v_i}$$

določa 'povprečnega' predstavnika populacije.

Matematični opis dinamike

Predpostavka I: Množica i -stanj je končna.

- Osnovna populacija: n i -stanj
Nova populacija: m i -stanj

Matematični opis dinamike

Predpostavka I: Množica i -stanj je končna.

- Osnovna populacija: n i -stanj
Nova populacija: m i -stanj
- Prostora populacijskih stanj:

$$\text{Nova populacija: } \mathcal{Y} = \{(y_1, \dots, y_m); y_i \geq 0\} = \mathbb{R}_+^m$$

$$\text{Osnovna populacija: } \mathcal{Z} = \{(z_1, \dots, z_n); z_i \geq 0\} = \mathbb{R}_+^n$$

Matematični opis dinamike

Predpostavka I: Množica i -stanj je končna.

- Osnovna populacija: n i-stanj
Nova populacija: m i-stanj
- Prostora populacijskih stanj:

$$\text{Nova populacija: } \mathcal{Y} = \{(y_1, \dots, y_m); y_i \geq 0\} = \mathbb{R}_+^m$$

$$\text{Osnovna populacija: } \mathcal{Z} = \{(z_1, \dots, z_n); z_i \geq 0\} = \mathbb{R}_+^n$$

- Parameteri: $p \in \mathbb{R}^p$

Matematični opis dinamike

Predpostavka I: Množica i -stanj je končna.

- Osnovna populacija: n i -stanj
Nova populacija: m i -stanj
- Prostora populacijskih stanj:

$$\text{Nova populacija: } \mathcal{Y} = \{(y_1, \dots, y_m); y_i \geq 0\} = \mathbb{R}_+^m$$

$$\text{Osnovna populacija: } \mathcal{Z} = \{(z_1, \dots, z_n); z_i \geq 0\} = \mathbb{R}_+^n$$

- Parameteri: $p \in \mathbb{R}^p \rightarrow \mu \in \mathbb{R}$ (bifurkacijski parameter)

Matematični opis dinamike

Predpostavka I: Množica i -stanj je končna.

- Osnovna populacija: n i -stanj
Nova populacija: m i -stanj
- Prostora populacijskih stanj:

$$\text{Nova populacija: } \mathcal{Y} = \{(y_1, \dots, y_m); y_i \geq 0\} = \mathbb{R}_+^m$$

$$\text{Osnovna populacija: } \mathcal{Z} = \{(z_1, \dots, z_n); z_i \geq 0\} = \mathbb{R}_+^n$$

- Parameteri: $p \in \mathbb{R}^p \rightarrow \mu \in \mathbb{R}$ (bifurkacijski parameter)

Predpostavka II: Osnovna populacija je ob pojavu nove populacije v ravnovesnem stanju.

Dinamika:

- Dinamični sistem v zveznem času opisan z

$$\begin{aligned}\frac{dy}{dt} &= g(y, z, \mu) \\ \frac{dz}{dt} &= h(y, z, \mu)\end{aligned}$$

ali

- Dinamični sistem v diskretnem času opisan z

$$\begin{aligned}y &\mapsto g(y, z, \mu) \\ z &\mapsto h(y, z, \mu)\end{aligned}$$

kjer $g \in C^2(\mathbb{R}^{m+n+1}, \mathbb{R}^m)$ in $h \in C^1(\mathbb{R}^{m+n+1}, \mathbb{R}^n)$.

Dinamika:

- Dinamični sistem v zveznem času opisan z

$$\begin{aligned}\frac{dy}{dt} &= g(y, z, \mu) = G(y, z, \mu)y \\ \frac{dz}{dt} &= h(y, z, \mu)\end{aligned}$$

ali

- Dinamični sistem v diskretnem času opisan z

$$\begin{aligned}y &\mapsto g(y, z, \mu) = G(y, z, \mu)y \\ z &\mapsto h(y, z, \mu)\end{aligned}$$

kjer $g \in C^2(\mathbb{R}^{m+n+1}, \mathbb{R}^m)$ in $h \in C^1(\mathbb{R}^{m+n+1}, \mathbb{R}^n)$.

Če je $y = 0$, potem \mathcal{Z} invarianten ($g(0, z, \mu) = 0$ za vse $z \in \mathcal{Z}, \mu \in \mathbb{R}$)

Modeli populacijskih invazij v zveznem času

Dinamika opisana z

$$\begin{aligned}\frac{dy}{dt} &= g(y, z, \mu) = G(y, z, \mu)y \\ \frac{dz}{dt} &= h(y, z, \mu)\end{aligned}$$

Modeli populacijskih invazij v zveznem času

Dinamika opisana z

$$\begin{aligned}\frac{dy}{dt} &= g(y, z, \mu) = G(y, z, \mu)y \\ \frac{dz}{dt} &= h(y, z, \mu)\end{aligned}$$

- Naj bo $x = (y, z)$, $f = (Gy, h)$

Modeli populacijskih invazij v zveznem času

Dinamika opisana z

$$\begin{aligned}\frac{dy}{dt} &= g(y, z, \mu) = G(y, z, \mu)y \\ \frac{dz}{dt} &= h(y, z, \mu)\end{aligned}$$

- Naj bo $x = (y, z)$, $f = (Gy, h)$
- Ravnovesno stanje 'starih' populacij $e(\mu) = (0, z_0(\mu))$

Modeli populacijskih invazij v zveznem času

Dinamika opisana z

$$\begin{aligned}\frac{dy}{dt} &= g(y, z, \mu) = G(y, z, \mu)y \\ \frac{dz}{dt} &= h(y, z, \mu)\end{aligned}$$

- Naj bo $x = (y, z)$, $f = (Gy, h)$
- Ravnovesno stanje 'starih' populacij $e(\mu) = (0, z_0(\mu))$
- Linearizacija okoli $e(\mu)$

$$Df((e(\mu), \mu)) = \begin{bmatrix} G(e(\mu), \mu) & 0 \\ h_y(e(\mu), \mu) & h_z(e(\mu), \mu) \end{bmatrix}$$

- **Predpostavka 1:** Če $\lambda \in \sigma(h_z(e(\mu), \mu))$ potem $Re(\lambda) < 0$.

- **Predpostavka 1:** Če $\lambda \in \sigma(h_z(e(\mu), \mu))$ potem $\operatorname{Re}(\lambda) < 0$.
- **Dejstvo:**

$$s(G(e(\mu), \mu)) < 0 \iff \mathcal{R}_0 < 1,$$

$$s(G(e(\mu), \mu)) > 0 \iff \mathcal{R}_0 > 1.$$

- **Predpostavka 1:** Če $\lambda \in \sigma(h_z(e(\mu), \mu))$ potem $\operatorname{Re}(\lambda) < 0$.
- **Predpostavka 2:**

$$\mu < 0 \iff s(G(e(\mu), \mu)) < 0 \iff \mathcal{R}_0 < 1,$$

$$\mu > 0 \iff s(G(e(\mu), \mu)) > 0 \iff \mathcal{R}_0 > 1.$$

• **Predpostavka 1:** Če $\lambda \in \sigma(h_z(e(\mu), \mu))$ potem $\operatorname{Re}(\lambda) < 0$.

• **Predpostavka 2:**

$$\mu < 0 \iff s(G(e(\mu), \mu)) < 0 \iff \mathcal{R}_0 < 1,$$

$$\mu > 0 \iff s(G(e(\mu), \mu)) > 0 \iff \mathcal{R}_0 > 1.$$

• **Predpostavka 3:** $\left. \frac{d}{d\mu} s(G(e(\mu), \mu)) \right|_{\mu=0} > 0$.

- **Predpostavka 1:** Če $\lambda \in \sigma(h_z(e(\mu), \mu))$ potem $\operatorname{Re}(\lambda) < 0$.
- **Predpostavka 2:**

$$\mu < 0 \iff s(G(e(\mu), \mu)) < 0 \iff \mathcal{R}_0 < 1,$$

$$\mu > 0 \iff s(G(e(\mu), \mu)) > 0 \iff \mathcal{R}_0 > 1.$$

- **Predpostavka 3:** $\left. \frac{d}{d\mu} s(G(e(\mu), \mu)) \right|_{\mu=0} > 0$.

- Naj bo

$$e = e(0), \quad H_y = h_y(e, 0), \quad H_z = h_z(e, 0), \quad G_0 = G(e, 0).$$

- **Predpostavka 4:** $\dim(\text{centralni podprostor } G_0) = 1$.

Izrek. Naj bo $\dot{x} = f(x)$, $e(\mu) = (0, z_0(\mu))$ ravnovesno stanje in naj bo $e = e(0)$. Naj veljajo predpostavke 1 – 4. Naj bosta w in v levi in desni lastni vektor matrike G_0 , ki pripadata lastni vrednosti 0, in naj bo $v \cdot w = 1$. Naj bo

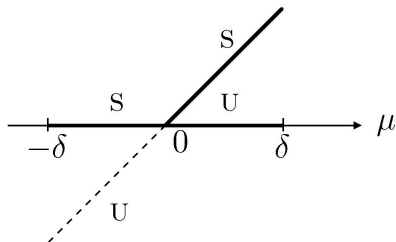
$$M = \sum_{i,j,k=1,\dots,m} w_i \left(\frac{\partial G_{ij}(e, 0)}{\partial y_k} + \frac{\partial G_{ik}(e, 0)}{\partial y_j} \right) v_j v_k - 2 \sum_{\substack{i,j=1,\dots,m \\ k=1,\dots,n}} w_i \frac{\partial G_{ij}(e, 0)}{\partial z_k} v_j (H_z^{-1} H_y v)_k.$$

Tedaj obstaja $\delta > 0$, da velja

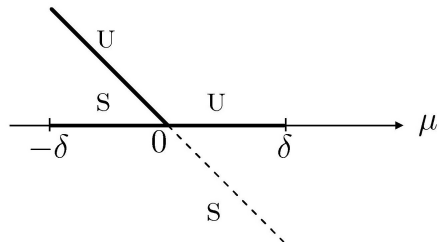
- (i) če je $M < 0$, potem obstaja veja $\mu \mapsto (y(\mu), z(\mu))$ pozitivnih, lokalno asimptotsko stabilnih stacionarnih stanj, definirana za $\mu \in (0, \delta)$,
- (ii) če je $M > 0$, potem obstaja veja $\mu \mapsto (y(\mu), z(\mu))$, pozitivnih, nestabilnih stacionarnih stanj definirana za $\mu \in (-\delta, 0)$.

V sliki:

predznak M določa smer bifurkacije iz stacionarnega stanja e .



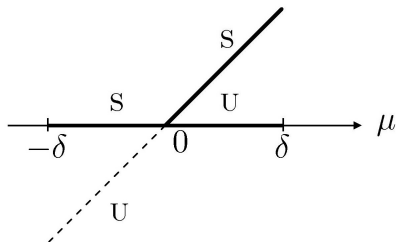
(i) superkritična : $M < 0$



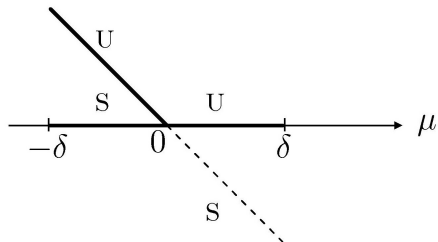
(ii) subkritična : $M > 0$

V sliki:

predznak M določa smer bifurkacije iz stacionarnega stanja e .



(i) superkritična : $M < 0$



(ii) subkritična : $M > 0$

Vprašanje: kaj predznak M pomeni za invazijo nove populacije?

Če je $M < 0$, potem je

- 1 invazija neuspešna v primeru $\mathcal{R}_0 < 1$ in
- 2 invazija uspešna če $\mathcal{R}_0 > 1$. Velikost nove populacije ostane majhna.

Če je $M < 0$, potem je

- 1 invazija neuspešna v primeru $\mathcal{R}_0 < 1$ in
- 2 invazija uspešna če $\mathcal{R}_0 > 1$. Velikost nove populacije ostane majhna.

Če je $M > 0$, potem

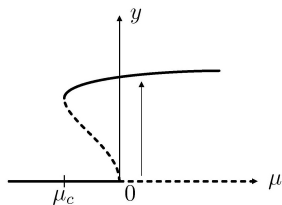
- 1 je invazija neuspešna če je $\mathcal{R}_0 < 1$ in je nova populacija na začetku majhna. Če je nova populacija na začetku nekoliko večja, lahko uspe tudi kadar je $\mathcal{R}_0 < 1$.
- 2 Invazija je uspešna kadar $\mathcal{R}_0 > 1$. Kaj se v tem primeru zgodi z novo populacijo?

Če je $M < 0$, potem je

- ① invazija neuspešna v primeru $\mathcal{R}_0 < 1$ in
- ② invazija uspešna če $\mathcal{R}_0 > 1$. Velikost nove populacije ostane majhna.

Če je $M > 0$, potem

- ① je invazija neuspešna če je $\mathcal{R}_0 < 1$ in je nova populacija na začetku majhna. Če je nova populacija na začetku nekoliko večja, lahko uspe tudi kadar je $\mathcal{R}_0 < 1$.
- ② Invazija je uspešna kadar $\mathcal{R}_0 > 1$. Kaj se v tem primeru zgodi z novo populacijo? Ena možnost je t.i. *katastrofalen prehod*, ki ima pomembne posledice (epidemiologija, zatiranje škodljivcev itd.)



$M > 0$. Katastrofalen prehod

Primer: Plenilci selektivno plenijo strukturirano populacijo plena

Povzet po "A. De Roos, L. Persson, H.R. Thieme: **Emergent Allee effects in top predators feeding on structured prey populations**, Proc. R. Soc. Lond. B 270 (2003)"

Osnovna populacija: mladoletni (juveniles; J), polodrasli (subadults; S), odrasli (adults; A).

$$\begin{aligned}\frac{dJ}{dt} &= \beta A - \rho J - \mu_J J, \\ \frac{dS}{dt} &= \rho J - \pi(S)S - \mu_S(S)S, \\ \frac{dA}{dt} &= \pi(S)S - \mu_A A.\end{aligned}$$

Populacija polodraslih posameznikov je regulirana preko *intenzitete dozorevanja* π ($\pi' < 0$) ali *smrtnosti* μ_S ($\mu'_S > 0$).

Primer I. Plenilci (P) plenijo eno od nereguliranih populacij (odrasel plen)

- Dinamika plenilcev:

$$\frac{dP}{dt} = (\phi f(A) - \nu)P$$

Primer I. Plenilci (P) plenijo eno od nereguliranih populacij (odrasel plen)

- Dinamika plenilcev:

$$\frac{dP}{dt} = (\phi f(A) - \nu)P$$

- Dinamika plena:

$$\frac{dJ}{dt} = \beta A - \rho J - \mu_J J,$$

$$\frac{dS}{dt} = \rho J - \pi(S)S - \mu_S(S)S,$$

$$\frac{dA}{dt} = \pi(S)S - \mu_A A - f(A)P.$$

Predpostavka: $f'(A) > 0$.

- Ravnotežno stanje osnovne populacije:

$$J^* = \frac{\beta\pi(S^*)S^*}{\mu_A(\mu_J + \rho)},$$

$$A^* = \frac{\pi(S^*)S^*}{\mu_A}$$

$$\frac{\rho\beta\pi(S^*)}{\mu_A(\mu_J + \rho)} = \pi(S^*) + \mu_S(S^*)$$

- Ravnotežno stanje osnovne populacije:

$$J^* = \frac{\beta\pi(S^*)S^*}{\mu_A(\mu_J + \rho)},$$

$$A^* = \frac{\pi(S^*)S^*}{\mu_A}$$

$$\frac{\rho\beta\pi(S^*)}{\mu_A(\mu_J + \rho)} = \pi(S^*) + \mu_S(S^*)$$

- Poleg tega:

$$\mathcal{R}_0 = \frac{\phi f(A^*)}{\nu} = 1.$$

Imamo $y = P, z = (z_1, z_2, z_3) = (J, S, A),$

Imamo $y = P, z = (z_1, z_2, z_3) = (J, S, A)$,

$$G = \phi f(A) - \nu,$$

$$H_y = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -f(A^*) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -\frac{\nu}{\phi} \end{bmatrix},$$

$$H_z = \begin{bmatrix} -(\rho + \mu_J) & 0 & \beta \\ \rho & -(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*} & 0 \\ 0 & (\pi(S)S)'|_{S=S^*} & -\mu_A \end{bmatrix}.$$

Imamo $y = P, z = (z_1, z_2, z_3) = (J, S, A),$

$$G = \phi f(A) - \nu,$$

$$H_y = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -f(A^*) \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -\frac{\nu}{\phi} \end{bmatrix},$$

$$H_z = \begin{bmatrix} -(\rho + \mu_J) & 0 & \beta \\ \rho & -(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*} & 0 \\ 0 & (\pi(S)S)'|_{S=S^*} & -\mu_A \end{bmatrix}.$$

Torej

$$\begin{aligned} M &= 2 \frac{\partial G(e, 0)}{\partial y} - 2 \sum_{k=1, \dots, n} \frac{\partial G(e, 0)}{\partial z_k} (H_z^{-1} H_y)_k \\ &= -2G'(A^*)(H_z^{-1} H_y)_3. \end{aligned}$$

Dobimo

$$M = 2\nu(\rho + \mu_J)f'(A^*)(\det H_z)^{-1}(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*}$$

Dobimo

$$M = 2\nu(\rho + \mu_J)f'(A^*)(\det H_z)^{-1}(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*}$$

Ker je

$$\det H_z = \frac{\beta\rho S^*(\pi'(S^*)\mu_S(S^*) - \pi(S^*)\mu'_S(S^*))}{\pi(S^*) + \mu_S(S^*)} < 0$$

Dobimo

$$M = 2\nu(\rho + \mu_J)f'(A^*)(\det H_z)^{-1}(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*}$$

Ker je

$$\det H_z = \frac{\beta\rho S^*(\pi'(S^*)\mu_S(S^*) - \pi(S^*)\mu'_S(S^*))}{\pi(S^*) + \mu_S(S^*)} < 0$$

sledi

$$\text{sign } M = -\text{sign}(\pi(S)S + \mu_S(S)S)'|_{S=S^*}$$

Dobimo

$$M = 2\nu(\rho + \mu_J)f'(A^*)(\det H_z)^{-1}(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*}$$

Ker je

$$\det H_z = \frac{\beta\rho S^*(\pi'(S^*)\mu_S(S^*) - \pi(S^*)\mu'_S(S^*))}{\pi(S^*) + \mu_S(S^*)} < 0$$

sledi

$$\text{sign } M = -\text{sign}(\pi(S)S + \mu_S(S)S)'|_{S=S^*}$$

Sklep. *Pojavljajoč Alleejev efekt (an emergent Allee effect; t.j. $M > 0$) v populaciji plenilcev nastane natanko tedaj, ko pride do prekomerne kompenzacije v intenziteti dozorevanja $\pi(S)S$.*

Primer II. Plenilci plenijo na regulirano skupino polodraslih (S)

- Dinamika plenilcev:

$$\frac{dP}{dt} = (\phi f(S) - \nu)P$$

- Dinamika plena:

$$\frac{dJ}{dt} = \beta A - \rho J - \mu_J J,$$

$$\frac{dS}{dt} = \rho J - \pi(S)S - \mu_S(S)S - f(S)P,$$

$$\frac{dA}{dt} = \pi(S)S - \mu_A A.$$

Predpostavka: $f'(S) > 0$.

Imamo

$$G = \phi f(S) - \nu,$$

$$H_y = \begin{bmatrix} 0 \\ -f(S^*) \\ 0 \end{bmatrix}, H_z = \begin{bmatrix} -(\rho + \mu_J) & 0 & \beta \\ \rho & -(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*} & 0 \\ 0 & (\pi(S)S)'|_{S=S^*} & -\mu_A \end{bmatrix}.$$

Imamo

$$G = \phi f(S) - \nu,$$

$$H_y = \begin{bmatrix} 0 \\ -f(S^*) \\ 0 \end{bmatrix}, \quad H_z = \begin{bmatrix} -(\rho + \mu_J) & 0 & \beta \\ \rho & -(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*} & 0 \\ 0 & (\pi(S)S)'|_{S=S^*} & -\mu_A \end{bmatrix}.$$

Sledi

$$\begin{aligned} M &= 2 \frac{\partial G(e, 0)}{\partial y} - 2 \sum_{k=1, \dots, n} \frac{\partial G(e, 0)}{\partial z_k} (H_z^{-1} H_y)_k \\ &= -2 G'(S^*) (H_z^{-1} H_y)_2 \\ &= \frac{2\nu\beta\rho f'(S^*)}{\det H_z} \\ &< 0 \end{aligned}$$

Imamo

$$G = \phi f(S) - \nu,$$

$$H_y = \begin{bmatrix} 0 \\ -f(S^*) \\ 0 \end{bmatrix}, \quad H_z = \begin{bmatrix} -(\rho + \mu_J) & 0 & \beta \\ \rho & -(\pi(S)S + \mu_S S)'|_{S=S^*} & 0 \\ 0 & (\pi(S)S)'|_{S=S^*} & -\mu_A \end{bmatrix}.$$

Sledi

$$\begin{aligned} M &= 2 \frac{\partial G(e, 0)}{\partial y} - 2 \sum_{k=1, \dots, n} \frac{\partial G(e, 0)}{\partial z_k} (H_z^{-1} H_y)_k \\ &= -2 G'(S^*) (H_z^{-1} H_y)_2 \\ &= \frac{2\nu\beta\rho f'(S^*)}{\det H_z} \\ &< 0 \end{aligned}$$

Sklep: *Pojavljajoči Alleejev efekt ni mogoč kadar plenilci plenijo na regulirano skupino.*

Več v

B.Boldin: **Introducing a population into a steady community: the critical case, the centre manifold and the direction of bifurcation**, SIAM Journal on Applied Mathematics, Volume 66 (2006), Issue 4, pp. 1424-1453

Hvala za pozornost.